

**PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN
SOVELTAMISESTA, HELIOS NORDIC ENERGY FINLAND OY,
AURINKOVOIMAHANKE, ALAJÄRVI**

HANKKEESTA VASTAAVA

Helios Nordic Energy Finland Oy
Bulevardi 21
00180 HELSINKI

HANKKEESTA VASTAAVAN TOIMITTAMAT TIEDOT

Helios Nordic Energy Finland Oy suunnittelee aurinkovoimalaa Alajärvelle kiinteistölle 5-874-1-0.

Hankealueen pinta-ala on kokonaisuudessaan noin 187 hehtaaria, josta noin 160 hehtaaria on tarkoitus hyödyntää aurinkovoiman tuotannossa. Aurinkovoimalan tehoksi on arvioitu alustavasti 120–160 MWp. Hankealueen halki kulkee voimajohtolinja. Aurinkopaneelien lisäksi hankealueelle rakennetaan varastoalueita, parkkipaikkoja, sisäisiä huoltoteitä sekä akkuvarastokontteja. Hankkeen sähkönsiirto tapahtuu liittymällä Alajärven sähköasemalle.

Hankealueen ympäristö

Hankealue on suurimmaksi osaksi ojitettua suota ja metsämaastoa. Alueella ei ole rakennuksia. Alueen halki kulkee voimajohtolinja kohti Alajärven sähköasemaa, joka sijaitsee hankealueen välittömässä läheisyydessä länsipuolella.

Hankealueen itä- ja pohjoispuolella sijaitsee muutamia vapaa-ajan asuntoja Savonjoen varrella. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat idässä noin 600 metrin etäisyydellä. Hankealueen lähimmät asutusalueet ovat Uusikylä ja Kuolema lännessä, molemmat noin 2,5 kilometrin päässä, sekä Möksy idässä, noin 1,5 kilometrin päässä. Hankealueelle tai sen lähistölle ei sijoitu häiriintyviä kohteita.

Hankealueella on voimassa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava. Maakuntakaavassa hankealueen läpi kulkee tie ja voimajohto. Hankealue ei sijoitu asemakaava-alueelle.

Hankealueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelualueita. Lähin luonnonsuojelualue on 4,6 kilometrin etäisyydellä sijaitseva Lisähöykinpuro.

Hankealueella ei ole tehty luontoselvityksiä. Suomen lajitietokeskuksen laji.fi -tietokannan mukaan hankealueella ei ole havaintoja uhanalaisista lajeista. Hankealueella ei myöskään ilmakeu- ja karttatarkastelun perusteella ole uhanalaisia tai huomionarvoisia luontotyyppisiä.

Hankealueen ja sen välittömät lähialueet ovat ilmakevatarkastelun ja puuston ikärakenteen perusteella huonosti liito-oravalle soveltuvia alueita. Laji.fi -sivustolla on havaintoja liito-oravista lähimmillään 1,3 kilometriä länteen Kyyjärventien varrella. Muita liito-oravahavaintoja on tehty myös lännessä ja etelässä.

Hankealue sijoittuu Suomenselän metsäpeuraesiintymän alueelle. Paikallisesti hankealue sijoittuu metsäpeuran kesä- ja talvilaidunalueiden välille. Paikallinen metsäpeurakanta viettää kesänsä hankealueen itä- ja koillispuolella ja muuttaa talvilaitumelle hankealueen länsi- ja luoteispuolelle. Merkittävin muuttoliike tapahtuu todennäköisesti hankealueen pohjoispuolella, mutta metsäpeuran liikkumista voi tapahtua myös hankealueen kautta.

Hankealueella ei ole vesistöjä. Hankealue sijoittuu kokonaisuudessaan Savonjoen yläosan valuma-alueeseen (47.083). Hankealueen ohi pohjois- ja itäpuolella virtaa Savonjoki lähimmillään noin 100 metrin päässä. Luokitelluista vesimuodostumista hankealueen lähellä sijaitsee Iirunjärvi noin 6 kilometriä länteen. Iirunjärvi on matala humusjärvi, jonka ekologinen tila on hyvä ja kemiallinen tila hyvää huonompi.

Hanke ei sijaitse pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue on Moukarinharju kilometrin päässä lounaaseen (1000514, Vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue 1).

Hankealueen maalaji on pääasiassa sekalajitteista maata sekä ohutta ja paksua turvekerrosta. Alueella on myös kalliomaata ja hienojakoista lajittelematonta maa-ainesta. Maanpeitteen paksuus on hankealueella pääasiassa 10 m, mutta alueen keskellä on alue, jossa maanpeitteen syvyys on vain 1 m. Hankealueen itälaidalla maanpeitteen paksuus on 30 m.

Hankealueella ei sijaitse kiinteitä muinaisjäännöksiä. Hankealueen ympäristössä sijaitsee lukuisia tervahautoja ja muutamia muinaisia asuinpaikkoja.

Hankealueen läheisyydessä ei sijaitse merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristön kohteita. Lähimmät kohteet sijaitsevat Alajärven keskusta-alueella noin 19 kilometrin päässä lännessä.

Kyyjärventie (tiennumero 16) kulkee hankealueen läpi idästä Kyyjärveltä länteen Alajärvelle ja Lapuaa kohti. Kyyjärventiellä kulki vuonna 2021

keskimäärin 1448 ajoneuvoa vuorokaudessa, joista raskasta liikennettä oli 267. Hankealueen eteläisen osion halki kulkee lisäksi Niskakankaantie (tienumero 17529). Niskakankaantien liikennemäärä oli vuonna 2021 14 ajoneuvoa vuorokaudessa, joista 19 oli raskasta liikennettä.

Hankkeen ympäristövaikutukset

Vaikutukset maankäyttöön

Hankkeen myötä hankealueen maankäyttö muuttuu metsätalousmaasta energiantuotantoalueeksi. Alajärven kaupunki harkitsee alueen kaavoittamista yleiskaavalla, joka tukisi tätä maankäytön muutosta. Hankealueen lähellä on suunnitteilla muutakin maankäytön muutosta, kuten tuulivoima- ja voimajohtohankkeita ja Fingridin suuri sähköasema.

Hankkeella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia luonnonvarojen käyttöön.

Vaikutukset luonnonympäristöön ja suojelukohteisiin

Hankkeella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia suojelukohteisiin eikä uhanalaisiin lajeihin tai luontotyyppeihin.

Hankealueen ei arvioida olevan liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä eikä hankkeella arvioida olevan heikentävää vaikutusta liito-oravien elinalueisiin.

Hankkeen toteutumisella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia Suomenselän metsäpeurakantaan tällä hetkellä, sillä alueet eivät sijoitu vasomisaluiden, talvehtimisalueiden tai tärkeimpien vaellusreittien välittömään läheisyyteen. Aurinkovoimalan toteuttamisen ei arvioida muuttavan alueella enenevässä määrin liikkuvan metsäpeuran laidunkiertoa tai heikentävän sen mahdollista lisääntymismenestystä. Mikäli metsäpeurat muuttavat hankealueen läpi talvi- ja kesälaidunten välillä, hankealueen aitaaminen voi estää niiden vaelluksen.

Vaikutukset maa- ja kallioperään, pohjavesiin sekä vesistöön

Vaikutuksia maa- ja kallioperään arvioidaan voivan aiheutua ajoneuvojen öljyjen tai polttoaineiden vuodoista hankealueella toiminnan tai rakentamisen aikana. Alueella ei kuitenkaan ole runsasta tai säännöllistä liikennöintiä. Rakentamisen aikaisiin ajoneuvojen vuotoihin varaudutaan mm. imeytysaineilla.

Rakentamisen aikana vaikutuksia maa- ja kallioperään syntyy maa-ainesten siirtojen ja täyttöjen yhteydessä. Näitä tehdään alueella vähäisissä määrissä. Alueella ei tulla tekemään louhintaa, paalutusta tai kallion räjäytyksiä. Hankkeella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia maa- ja kallioperään. Vähäisiä vaikutuksia muodostuu pintamaiden tasauksesta.

Hankealue ei sijaitse pohjavesialueella. Hankkeessa ei tehdä toimenpiteitä, jotka voisivat vahingoittaa tai vaikuttaa pohjavesien tilaan eikä hankkeella näin ollen arvioida olevan vaikutusta pohjavesiin.

Toiminnasta muodostuu välillisiä päästöjä vesistöön. Nykyinen metsäalue kaadetaan rakentamisen yhteydessä ja alue tasoitetaan aurinkopaneeleille soveltuvaksi. Kasvillisuuden hävitessä hankealueen valuntaolosuhteet muuttuvat, mikä johtaa valumavesien määrän lisääntymiseen.

Valunnan määrä kasvaa alustavan arvion mukaisesti noin 50 %. Valumavesien mukana kiintoaines- ja ravintokuormitus voivat lisääntyä vastaanottavaan vesistöön. RUSLE-eroosiomallissa hankealue on pääasiassa pienimmän luokan (> 100 kg/ha/a) aluetta. Tämä tarkoittaisi, että hankkeen aiheuttama kiintoaineksen vuosittainen lisääntyminen käsittelemättömissä hulevesissä olisi suurimmillaan noin 16 000 kg.

Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Aurinkovoimala muuttaa maisemaa lähiympäristössään. Rakenteiden mataluudesta johtuen maisemavaikutusten ei arvioida olevan merkittäviä. Aurinkovoimalan rakenteet näkyvät Kyyjärventielle, mutta muutoin ympäröivä metsämaasto peittää niiden näkyvyyden esimerkiksi lähimmän asutuksen suuntaan.

Hankealueella ei ole kulttuurihistoriallisia arvoja eikä muinaisjäännöksiä, eikä laitoksen toiminta tai rakentaminen vaikuta läheisiin muinaisjäännöksiin.

Liikennevaikutukset

Rakennusaikaiset liikennevaikutukset koostuvat liikenteen ilmapäästöistä sekä lisääntyvistä liikennemääristä. Rakentamisen aikaiset liikennevaikutukset jäävät kuitenkin lyhytkestoisiksi (1–2 vuotta).

Lisääntyneet liikennemäärät havaitaan pääasiassa Kyyjärven tiellä. Rakentamisen aikana alueelle arvioidaan ajavan yhteensä noin 1000 raskasta kulkuneuvoa. Keskimäärin päivää kohti tämä tarkoittaa noin kahden kuorma-auton liikennettä.

Aurinkovoimalan toiminnan aikana ei synny merkittäviä liikennevaikutuksia. Alueelle suuntautuva liikenne koostuu lähinnä huoltoautoista.

Vaikutukset ilmanlaatuun

Aurinkovoimalan rakentamisen aikaiset ilmanlaatuvaikutukset ovat tavanomaisia ja liittyvät rakennustöiden ja työmaaliikenteen aiheuttamaan pölyyn. Lisäksi työkoneet ja kuljetusajoneuvot aiheuttavat ilmapäästöjä.

Haitat kestävät voimalan rakentamisajan ja rajoittuvat pääasiassa hankealueelle ja sen lähiympäristöön sekä kuljetusreittien yhteyteen.

Hankkeen rakentamisvaiheessa ei arvioida tarvittavan louhintaa tai murskausta. Rakennusaikaisten pölypäästöjen ei arvioida aiheuttavan merkittävää haittaa ympäristön asutukselle. Aurinkovoimalan toiminnasta ei synny ilmapäästöjä, jotka voisivat vaikuttaa ilmanlaatuun.

Melu- ja värinävaikutukset

Hankealueen rakentamisen melu- ja värinävaikutukset ovat tavanomaisia ja liittyvät rakennustöiden ja työmaaliikenteen aiheuttamaan meluun ja värinään. Haitat kestävät hankealueen rakentamisen ajan ja rajoittuvat pääasiassa hankealueelle ja sen lähiympäristöön.

Rakennustyöt ajoittuvat pääasiassa päiväaikaan. Erityistä huomiota kiinnitetään eniten melua aiheuttavien työvaiheiden, kuten maansiirtotöiden, toteuttamiseen pyrkimällä ajoittamaan ne vähiten häiriötä aiheuttavaan ajankohtaan. Rakennustöiden yhteydessä ei tehdä paalutuksia tai louhintaa.

Aurinkovoimalan normaalitoiminnasta ei synny melua eikä värinää ympäristöön.

Vaikutukset ihmisiin ja elinolosuhteisiin

Hankealueen rakentamisen pölyn ja melun leviämisaikaa sijaitsee muutamia vapaa-ajan asuntoja, mutta ei sijaitse vakituista asutusta.

Hankealue on nykytilassaan voimakkaasti ojitettua metsämaata, eikä hankkeen rakentaminen näin ollen vaikuta merkittävästi alueen virkistyskäyttöön. Alueella ei harrasteta merkittävää metsästyötoimintaa.

Aurinkovoimala liittyy osaksi paikallista ja kansallista sähköverkkoa, ja näin ollen sen avulla edistetään vihreää siirtymää ja uusiutuvia energiaratkaisuja. Hankkeen vaikutukset sähkön tuotannolle ja yhteiskunnan toiminnalle ovat positiiviset.

Ilmastovaikutukset

Nykytilanteessa hankealue on pääosin ojitettua suoaluetta ja metsätalousmaata, joka on voimakkaasti ihmistoiminnan muuttamaa. Hankealueen puusto on pääasiassa nuorta tai varttunutta kitukasvuista kasvatusmetsää. Hankealueen ei arvioida olevan merkityksellinen hiilinielu. Hankealueen maanmuokkauksella ja puuston poistamisella ei arvioida olevan ilmastovaikutuksia tai vaikutusta kansalliseen kasvihuonekaasutaseeseen.

Onnettomuusriskit

Aurinkovoimalan esisuunnittelussa ei ole tunnistettu merkittäviä ympäristöriskejä. Riskejä voi kuitenkin muodostua tulipalotilanteissa voimalan alueella sekä huoltoajojen yhteydessä tapahtuvat onnettomuudet tai vuodot, joiden seurauksena öljyä tai polttoainetta pääsee valumaan ympäristöön. Mahdollisiin öljyvuihin varaudutaan imeytysaineella tai muilla vastaavilla toimenpiteillä.

Tulipalotilanteissa ympäristöön pääsee savukaasuja sekä sammutusaineita ja -vesiä. Sammutusaineiden ja vesien mukana maaperään ja vesiin joutuvien haitta-aineiden määrää minimoidaan keräämällä ympäristöön päätyneet likaantuneet maa-ainekset ja vedet välittömästi töiden jälkeen. Alueen palovesien johtaminen suunnitellaan niin, että mahdolliset sammutusvedet saadaan kerättyä ennen kuin ne päätyvät läheiseen Savonjokeen. Tämä voidaan tehdä esimerkiksi pengerryksillä.

Toiminnan aikana voimala-alueella ei ole säännöllistä liikennettä, vaan liikenne painottuu huolto- ja kunnossapitotöiden yhteyteen. Näin ollen vuotojen ja onnettomuuksien mahdollisuus on myös vähäinen.

Haitallisten ympäristövaikutusten ehkäiseminen

Rakentamisen aikaisia vaikutuksia, kuten runsaasti melua tuottavia työvaiheita, suositellaan sijoitettavaksi metsäpeurojen herkimmän ajankohdan, vasomisen, ulkopuolelle. Lintujen pesimäaika Suomessa vaihtelee huhtikuun alusta heinäkuun loppuun. Sijoittamalla häiriötä aiheuttavat työvaiheet 1.4.–31.7. välisen ajan ulkopuolelle vältetään negatiiviset vaikutukset sekä metsäpeuralle että hankealueella mahdollisesti pesiville linnuille.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Fingrid Oy on rakentamassa kahta erillistä voimajohtohanketta, jotka liitetään Alajärven sähköasemaan hankealueen välittömässä läheisyydessä. Voimajohtohankkeilla ja aurinkovoimalahankkeella ei arvioida olevan merkittäviä yhteisvaikutuksia.

Voimalinjat muodostavat kuitenkin yhdessä pitkän katkeamattoman pohjoiseteläsuunnassa kulkevan linjan, jonka alueella tehdään pysyviä muutostöitä. Alajärven ympäristö on merkittävää metsäpeuran elin- ja vaellusaluetta, ja tällainen yhtenäinen rakennustyömaa ja avoin alue voi mahdollisesti vaikuttaa metsäpeurojen liikkumiseen itä-länsisuunnassa, ainakin hetkellisesti. Alajärven aurinkovoimalan alue on suhteessa hyvin pieni verrattuna näihin kahteen voimajohtolinjaan, ja hankealueen läheisyydessä on jo useita olemassa olevia sähkölinjoja, joten aurinkovoimalahankkeen ei arvioida vaikuttavan voimajohtohankkeisiin. Paikallisesti hanke voi vaikuttaa vähäisessä määrin metsäpeurojen liikkumiseen talvi- ja kesälaidunten välillä yhdessä näiden voimajohtohankkeiden kanssa, mutta olemassa olevan infrastruktuurin

vuoksi metsäpeurat saattavat kiertää hankealueen jo nykyisellään kauempaa.

Voimajohtohankkeiden rakennustyöt on suunniteltu sijoittuvaksi osaltaan samalla ajalle Alajärven aurinkovoimalan rakennustöiden kanssa, jolloin hankkeiden rakentamisesta voi muodostua yhteisvaikutuksia. Merkittävämmät yhteisvaikutukset ovat raskaan liikenteen lisääntyvät määrät rakennusvaiheessa.

Alajärven aurinkovoimalan läheisyyteen (alle 10 km) sijoittuu useampia tuulivoimaloita. Möksyn ja Louhukankaan toiminnassa olevat tuulivoimapuistot sijaitsevat aivan hankealueen lähellä, Kyyjärventien eteläpuolella. Yhteensä tuulivoima-alueilla on 36 voimalaa. Molemmat tuulivoimapuistot liittyvät Alajärven sähköasemaan, johon myös aurinkovoimala tullaan liittämään. Yhteisvaikutuksia voi syntyä sähköaseman ja yhteyskaapeliin yhteydessä. Vaikutukset voivat aiheutua voimajohtojen aiheuttamista elinympäristöjen pirstaloitumisesta ja rajoittumisesta. Muutoin tuulivoimaloiden yhteisvaikutukset aurinkovoimalan kanssa arvioidaan vähäisiksi.

ASIAN KÄSITTELY

Asian vireilletulo

Hankevastaava on toimittanut pyynnön ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisen tarpeesta Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle 19.3.2024.

Viranomaisten kuuleminen

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on kuullut ennen päätöksen tekoa Alajärven kaupunkia, Alajärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaista, Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuoltoa sekä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalousviranomaista. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueidenkäyttö- ja pohjavesi-, luonnonsuojelu-, vesistö- ja ympäristönsuojeluyksiköille sekä liikennevastuualueelle on annettu kommentointimahdollisuus.

Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuolto ei antanut lausuntoa asiassa.

Alajärven kaupungin tekninen lautakunta

Lautakunta on kokouksessaan 18.4.2024 päättänyt, että hakijan tulee hakea alueelle Alajärven kaupungilta asemakaavaa. Lisäksi lautakunta toteaa, että alueella on käsittelyssä maa-aineksen ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyn hakemus, jonka luvanvaraista toimintaa hanke ei saa estää. Maa-ainesten ottopaikka sijaitsee aurinkovoimahankealueen sisällä, vt 16 pohjoispuolella.

Varsinais-Suomen ELY-keskus, kalatalouspalvelut-yksikkö

Aurinkovoimalaitos ei edellytä YVA-menettelyä yleisen kalatalousedun valvonnan osalta, vaan yleinen kalatalousetu voidaan riittävällä tavalla huomioida lupakäsittelyn yhteydessä.

Lausuntopyynnöstä annetut ELY-keskuksen asiantuntijakommentit on huomioitu päätöksessä.

Hankkeesta vastaavan vastine

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus varasi hankkeesta vastaavalle mahdollisuuden antaa vastine saatuihin viranomaislausuntoihin. Hankkeesta vastaava toimitti ELY-keskukselle 7.8.2024 täydennetyn pyynnön ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisen tarpeesta.

Hankkeesta vastaava on täydentänyt harkintapyyntöään seuraavasti.

Aikataulu ja kaavoitus

Hankkeen luvittamisesta vastaa Alajärven kaupunki. Alustavasti on suunniteltu, että hanke luvitettaisiin suunnittelutarveratkaisulla, mutta kaupunki pohtii myös alueen kaavoittamista. Suunnittelutarveratkaisua on tarkoitus hakea, kun luontoselvitykset on tehty.

Rakentamisvaihe

Aurinkopaneelit on suunniteltu perustettavaksi teräsprofiilien välityksellä pohjamaan varaan. Alajärvellä kylmien rakennusten routimaton perustamissyvyys on 2,2 metriä. RIL 261-2012 Routasuojaus-ohjeen mukaisesti profiilit suunnitellaan upotettavan alustavasti vähintään routimattomaan perustamissyvyteen. Profiilien upotussyvyys tarkennetaan rakenneteknisessä suunnittelussa. Aurinkopaneelien perustukset tehdään kolmella eri tavalla riippuen alueen maaperästä.

Päästöt vesiin ja viemäriin

Hankkeen hulevedet on tarkoitus käsitellä ja viivyttaa siten, että virtaama ja kuormitus lähivesistöön pysyy nykyistä vastaavana. Tämä toteutetaan pintavalutuskentällä ja vastaavilla menetelmillä. Hulevesien hallinnan suunnittelu tarkentuu hankkeen edetessä. Toiminnasta ei muodostu viemäriin johdettavia päästöjä.

Uhanalaiset lajit ja luontotyytit

Hankealueella tehdään luontoselvityksiä kesän ja syksyn 2024 aikana.

Pintavedet

Hankealueen ohi pohjois- ja itäpuolella virtaa Savonjoki lähimmillään noin 100 metrin päässä. Pintavesien 3. suunnittelukaudella Savonjoki

on määritelty hyvään ekologiseen tilaan. Savonjoen tilan tarkastelu on tehty osana Vimpelinjoen tarkastelua. Vimpelinjoki on keskisuuri turvemaiden joki. Joen biologiset muuttujat ovat hyvällä tasolla, mutta luokittelua laskevat fysikaaliskemialliset muuttujat, joista fosforin ja typen arvot ovat ainoastaan tyydyttävällä tasolla. Sekä kokonaistyyppi-että kokonaisfosforipitoisuudet ovat melko lähellä hyvän ja tyydyttävän tason rajaa.

Hertta tietoaaineistosta löytyy mittaustietoja Savonjoen vedenlaadusta hankealueen läheisyydestä.

Verrattaessa mittaustuloksia vesien ekologisen tilan luokittelurajoihin (Aroviita ym. 2019), huomataan, että hankkeen yläjuoksulla kokonaisfosforin pitoisuuden keskiarvot ovat tyydyttävällä tasolla. Savonjoki Veteläsuonpuro ap keskiarvo on hyvin lähellä tyydyttävän ja hyvän tason rajaa (40 µg/l), kun taas pisteellä Vaasa-Kyyjärvi mts keskiarvo on kauempana tästä rajasta. Pisteellä Savonjoki kokonaisfosforin keskiarvot ovat hyvällä tasolla.

Kokonaistypen osalta keskiarvot ovat tyydyttävällä tasolla pisteissä Vaasa-Kyyjärvi mts sekä Savonjoki laaja. Pisteiden Savonjoki Veteläsuonpuro ap kokonaistypen keskiarvo on hyvällä tasolla, mutta hyvin lähellä hyvän ja tyydyttävän tason rajaa (900 µg/l).

Luokitelluista vesimuodostumista hankealueen lähellä sijaitsee Iruunjärvi noin kuusi kilometriä hankealueelta länteen. Iruunjärvi on matala humusjärvi, jonka ekologinen tila on hyvä ja kemiallinen tila hyvää huonompi.

Savonjoessa on tehty koekalastuksia useassa paikassa hankealueen lähellä vuosien 2009 ja 2023 välillä. Koekalastuksissa suurin havaittu lajimäärä oli kivennuoliaisella. Muita koekalastuksissa havaittuja kalalajeja olivat harjus, hauki, kivisimppu, kiiski, särki, nahkiainen ja taimen. Taimenta on havaittu neljänä kertana vuosina 2009, 2014 sekä kahdesti vuotena 2022. Vuosien 2009 ja 2014 selvitysten lajien alkuperää ei ole määritetty, mutta vuoden 2022 lajit on määritetty istutetuiksi. Kaikki taimenhavainnot on tehty alavirtaan hankealueelta. Ylävirtaan on tehty useita koekalastuksia, joissa ei ole havaittu taimenta, mikä viittaa siihen, että taimenet eivät nouse juurikaan Uusikylää ylemmäksi Savonjoessa.

Vaikutukset maa- ja kallioperään, pohjavesiin sekä vesistöön

Hankkeen myötä ojitustarve kasvaa metsän kaadon seurauksena. Ojitukselta tehdään ilmoitus ELY-keskukselle.

Alueen pintojen valumakertoimet nousevat, mikä lisää valuntaa arvioiden mukaan noin 50 %. Nykyinen vuotuinen valunta on 247 000 m³, ja hankkeen toteutuessa se nousee 370 000 m³. Kiintoainekuormitus alueella on arvioitu olevan keskimäärin 100

kg/ha/a, eli noin 19 000 kg vuodessa. Suunnittelussa varmistetaan, ettei ravinnekuormitus kasva, jotta Savonjoen tila ei huonone. Hulevesien hallintaa parannetaan suojavyöhykkeellä, pintavalutuskentällä ja hulevesialtaalla, jota voidaan käyttää myös sammutusveden lähteenä.

Savonjoen fosfori- ja typpipitoisuudet ovat tyydyttävällä tasolla, ja vaikka ne eivät heikennäkään vesimuodostuman ekologista luokitusta, niin näiden heikkeneminen entisestään voi alentaa Savonjoen luokitusta hyvästä tyydyttävään tasoon. Näin ollen hankkeen suunnittelussa on varmistettava, ettei ravinnekuormitus pääse kasvamaan hankkeen myötä.

Alueen lisääntyneiden hulevesien kuormituksen vaikutuksia voidaan pienentää oikeilla hulevesien johtamisratkaisulla. Hankealueen ja lähimmän vesistön väliin jätetään koskematon vyöhyke, joka osaltaan sitoo hankealueella muodostuvaa kuormitusta ennen veden johtumista vesistöön. Hankkeen valumavesien hallinta suunnitellaan siten, ettei valunta eikä kuormitus pääse kasvamaan nykytilaa suuremmaksi. Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi pintavalutuskentällä. Hankealueelle suunnitellaan myös hulevesiallasta, jota voitaisiin pelastuslaitoksen pyynnöstä käyttää sammutusveden lähteenä onnettomuustilanteessa. Hulevesien hallinnan suunnitelmat tarkentuvat hankkeen edetessä.

RATKAISU

Helios Nordic Energy Finland Oy:n aurinkovoimahankkeeseen (liite 1) ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnissa annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

Perustelut

YVA-lain (126/2019) liitteen 1 hankeluettelon kohdan 2 f) mukaan YVA-menettelyä sovelletaan hankkeisiin, joissa yli 200 hehtaarin laajuisen, yhtenäiseksi katsottavan alueen metsä-, suo- tai kosteikkoluonto pysyväisluonteisesti muutetaan toteuttamalla uudisojituksia tai kuivattamalla ojittamattomia suo- ja kosteikkoalueita, poistamalla puusto pysyvästi tai uudistamalla alue Suomen luontaiseen lajistoon kuulumattomilla puulajeilla.

Lisäksi arviointimenettelyä sovelletaan yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, hankeluettelon mukaisten hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. Yksittäistapauksia koskevassa harkinnassa tulee huomioida erityisesti YVA-direktiivin 2011/52/EU liitteen II mukaiset hankkeet.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus katsoo, että Helios Nordic Finland Oy:n Alajärvelle suunniteltu aurinkovoimahanke, kun voimalakentän pinta-ala on 187 ha, ei edellytä YVA-menettelyä hankeluettelon perusteella.

Hankkeen ominaisuudet, sijainti ja luonne

Hankkeen koko 187 h on n. 93 % hankeluettelon 2 f) mukaisesta hankekoosta. Hankkeen sähkönsiirto ei myöskään edellytä uutta merkittävää sähkönsiirtoverkostoa. Hankealueen läheisyydessä ei sijaitse häiriintyviä kohteita. Lähin vakituinen asutus sijaitsee 1,5 kilometrin etäisyydellä, ja karttatarkastelun perusteella lähin vapaa-ajan asutus noin 300 m etäisyydellä.

Hankealue sijoittuu pääosin talousmetsään. Alueella ei ole yleis- tai asemakaavaa. Maakuntakaavassa hankealueen läpi kulkee tie ja voimajohto. Hanke muuttaa alueen maankäyttöä metsätalousmaasta energiantuotantoalueeksi. Alajärven kaupunki harkitsee alueen kaavoitusta muutoksen tueksi.

Hankealueella tehdään kesän ja syksyn 2024 aikana luontoselvitykset. Alustavan arvion perusteella hanke ei merkittävästi vaikuta suojelukohteisiin, uhanalaisiin lajeihin tai luonnontyypppeihin, kuten liito-oraviin ja metsäpeuroihin. Alue ei ole liito-oraville soveltuva elinympäristö, eikä hankkeen arvioida heikentävän niiden elinalueita.

Hankealue ei sijaitse metsäpeurojen vasomis- tai talvehtimisalueiden läheisyydessä, mutta hankealue sijoittuu alueelle, jossa metsäpeurat saattavat liikkua talvi- ja kesälaidunten välillä. Metsäpeurojen liikkumiselle kohdistuvia haitallisia vaikutuksia voidaan ehkäistä mm. aitausalueiden suunnittelussa eivätkä ne ole sen kaltaisia, että ne edellyttävät YVA-menettelyä.

Paneelien ja muun infrastruktuurin asentaminen voi muuttaa maaperän veden imeytymistä, mikä voi lisätä valuntaa, tulvariskiä sekä kiintoainekuormitusta lähialueen vesistöihin. Maankäytön muutos, kuten metsän kaato, saattaa vaatia ojituksen muutoksia, mikä vaikuttaa paikallisiin vesistöihin. Eroosio rakentamisen aikana voi lisätä kiintoainekuormitusta, mikä puolestaan heikentää veden laatua ja voi vaikuttaa ekosysteemeihin, jos ravinteiden ja kiintoaineen määrä kasvaa huomattavasti.

Merkittävimmät vesistövaikutukset aiheutuvat rakentamisesta, joten vaikutusten kesto on melko lyhytaikainen. Haitallisia vesistövaikutuksia voidaan ehkäistä esitetyn hulevesisuunnitelman avulla.

Rakentamisen aikainen liikenne on lyhytaikaista ja koostuu pääasiassa raskaan kaluston liikkeistä, kun taas toimintavaiheen aikana liikenne on vähäistä. Rakennustyöt saattavat aiheuttaa pölyä ja melua, mutta haitat ovat lyhytaikaisia ja keskittyvät työmaa-alueelle. Pöly- ja meluvaikutukset eivät ole merkittäviä lähimmän vakituksen asutuksen

sijaitessa 1,5 kilometrin ja vapaa-ajan asutuksen 300 metrin etäisyydellä. Alueella ei myöskään ole laajaa virkistys- tai metsästyskäyttöä.

Aurinkovoimala muuttaa maisemaa, mutta vaikutukset jäävät vähäisiksi, koska rakennukset ovat matalia ja metsä peittää ne suurimmaksi osaksi. Alueella ei ole kulttuurihistoriallisia arvoja eikä muinaisjäännöksiä, joihin hanke voisi vaikuttaa.

Rakentamisen yhteydessä saattaa esiintyä pieniä vaikutuksia maa- ja kallioperään, mutta suuria louhintatöitä ei tehdä. Hanke ei sijoitu pohjavesialueelle, eikä sillä ole vaikutusta pohjavesiin.

Hanke edistää vihreää siirtymää ja uusiutuvan energian tuotantoa, jolla voi olla positiivisia vaikutuksia.

Haittojen lieventämistoimenpiteet

Tarveharkintapyynnössä on esitetty haittojen lieventämistoimenpiteitä mm. hulevesien hallinnan, ravinne- ja kiintoainekuormituksen vähentämisen, eläinten kulkuyhteyksien säilyttämisen sekä lintujen pesimisrauhan turvaamisen osalta. Onnettomuusriskeihin, kuten tulipalot ja öljyvuodot on varauduttu sammutusveden ja -aineiden keräämisellä ympäristön suojelemiseksi.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Hankealueen läheisyyteen sijoittuu myös muita hankkeita, kuten tuulivoima- ja sähkönsiirtohankkeita. YVA-tarveharkinnassa on yhteisvaikutusten arvioinnissa huomioitu toteutetut ja hyväksytyt hankkeet lähialueelta. Hankkeella ei arvioida olevan merkittäviä yhteisvaikutuksia lähialueen hyväksytyjen tuulivoima- ja sähkönsiirtohankkeiden kanssa.

Yhteenveto

Kun huomioidaan hanke kokonaisuutena, sen ominaisuudet, sijainti, vaikutusten luonne, esitetyt selvitykset ja kuulemisessa esiin tulleet asiat hankkeesta tai hankkeiden yhteisvaikutuksista, hankkeesta ei todennäköisesti aiheudu laajuudeltaan tai laadultaan YVA-lain hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Hankkeeseen ei siten ole tarpeen soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

SELVILLÄOLOVELVOLLISUUS

YVA-lain 31 §:n mukaisesti hankkeesta vastaavan on sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

Hankkeessa suunniteltavat ojitukset (myös hule-/sammutusvesille) tulee ilmoittaa ELY-keskukselle vesilain mukaisella ojitusilmoituksella. Ilmoituksen käsittelyn yhteydessä todetaan vesilain mukaisen luvan tarve.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) sekä liitteet 1 ja 2

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017)

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun hankkeesta vastaava on saanut tiedon päätöksestä. Valitusoikeus on päätöksen liitteenä.

Tähän päätökseen ei saa muutoin erikseen hakea valittamalla muutosta. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 37 § 2 momentissa tarkoitetut tahot saavat kuitenkin hakea muutosta tähän päätökseen samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta lupapäätöksestä valitetaan.

Asian on esitellyt ylitarkastaja Virve Kustula ja ratkaissut johtava asiantuntija Elina Venetjoki.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätöksestä tiedotetaan kuuluttamalla 30 päivän ajan Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/kuulutukset/etela-pohjanmaa. Ilmoitus kuulutuksesta on lähetetty Alajärven kaupungille julkaistavaksi verkkosivuilla.

Päätös julkaistaan ympäristöhallinnon verkkopalvelussa www.ymparisto.fi/yva-paatokset/etela-pohjanmaa

JAKELU

Helios Nordic Energy Finland Oy (saantitodistuksin)

Sähköisesti:

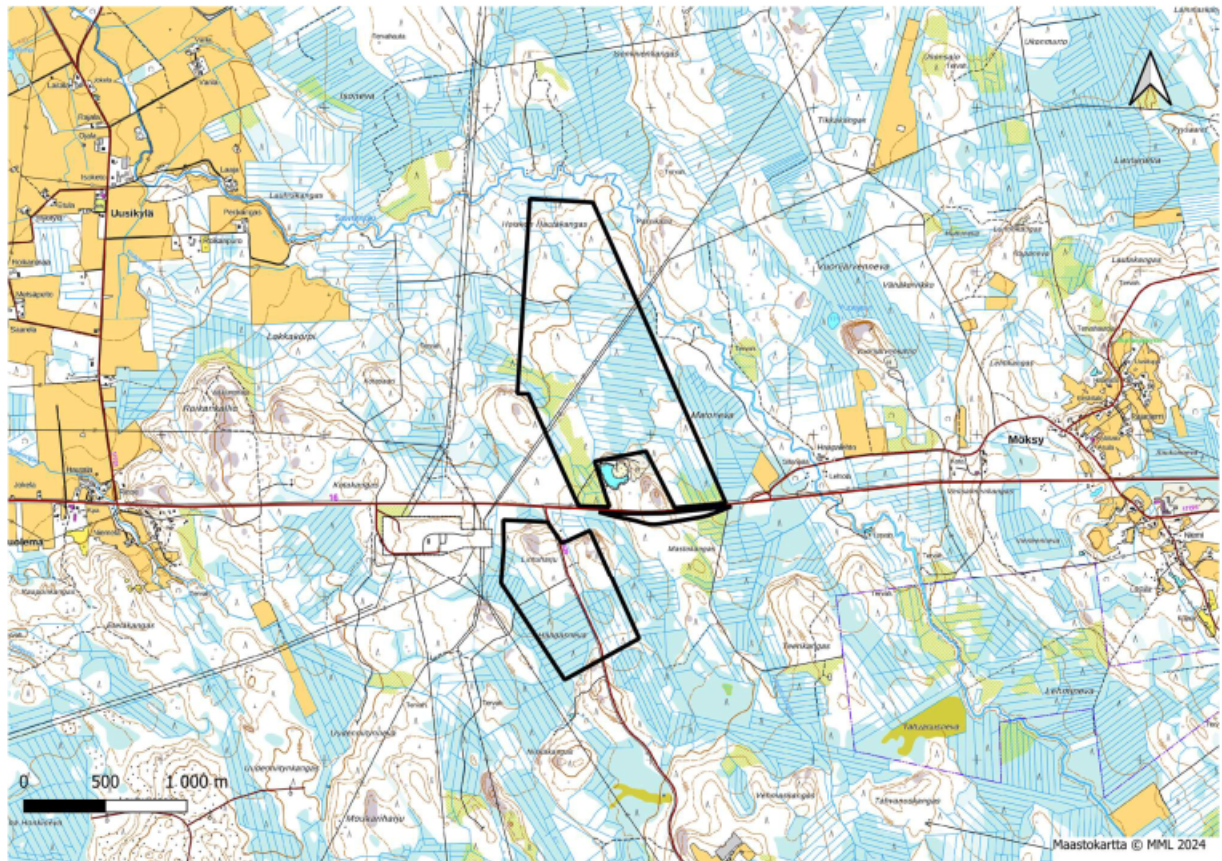
Alajärven kaupunki

Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuolto

Varsinais-Suomen ELY-keskus

LIITE 1	Hankealueen kartta
LIITE 2	Valitusosoitus

LIITE 1

Kuva 1. Hankealueen sijainti (lähde YVA-tarveharkintapyyntö, Sweco Finland Oy, 19.3.2024)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Milloin päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vaatimatta, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi seitsemäntenä päivänä päätökseen merkitystä postiinjättöpäivästä, ellei muuta näytetä. Milloin päätös on lähetetty sähköisenä viestinä vastaanottajan suostumuksella, se katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään. Jos kyseessä on yleistiedoksianto tai julkinen kuulutus, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä ilmoituksen/kuulutuksen julkaisemisesta.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot;
- se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite);
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut; ja
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valitukseen valtakirja. Jollei hallintotuomioistuin toisin määrää, valtakirjaa ei tarvitse esittää, jos: 1) päämies on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa; 2) asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä

tai tuomioistuimessa; 3) valtuutettu on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa Vaasan hallinto-oikeudelle. Valitus liitteineen voidaan toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostilla. Valituksen voi tehdä Vaasan hallinto-oikeuteen myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopio, sähköposti, sähköinen asiointipalvelu) toimitettavan valituksen tulee olla toimitettu siten, että se viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä on kokonaisuudessaan käytettävissä viraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä. Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003). Valituksen ja liitteiden lähettäminen postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla. Suljetussa laitoksessa oleva voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty tätä tehtävää laitoksessa hoitamaan, tai laitoksen johtajalle ja tämän on toimitettava valitus viipymättä toimivaltaiselle tuomioistuimelle tai viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukainen maksu on tällä hetkellä 270 euroa.

Linkki tuomioistuinmaksulakiin: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Ajantasaista tietoa oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä:

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijajulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, Vaasa, 4. krs
Postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
Puhelin:	Kirjaamo 029 56 42780
Puhelinvaihde:	029 56 42611
Faksi:	029 56 42760
Sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
Aukioloaika:	ma-pe klo 8.00–16.15

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja EPOELY/845/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument EPOELY/845/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Kustula Virve 04.10.2024 14:06

Ratkaisija Venetjoki Elina 04.10.2024 14:33